

Wij zijn de Apollo 11!

Visiestuk van de Apollo 11

Aangepaste versie 31-03-2014

1 Inleiding

1.1 'de Apollo 11'

De eerste raket die een succesvolle missie volbracht naar de maan. Woorden die je hieraan kunt koppelen zijn: kennis; modern; vooruitgang; ruimte; kansen; vrijheid; succesvol; grensoverschrijdend; innovatief; lef; moed.

1.2 'de Apollo 11'

Een school met de naam Apollo 11 is een school waar onderstaande woorden betekenis krijgen. Het onderwijs gaat uit van de leerling, is modern en gericht op ontwikkeling. Op de Apollo 11 krijg je de ruimte om te leren. Op de Apollo 11 ga je vooruit!

1.3 Visie op onderwijs

Dit is het visiestuk van de Apollo 11. Het is gebaseerd op bevindingen van het team van de Apollo 11 dat inspiratie heeft opgedaan naar aanleiding van bezoeken op andere scholen en klassenbezoeken bij elkaar. Hierin staan de ambities en opdrachten beschreven om het onderwijs op onze school voor de komende jaren goed vorm te geven. Deze visie vormt de basis voor het schoolplan 2015-2019. In het schoolplan worden beleidskeuzes beschreven waarmee we de kwaliteit van het onderwijs voor de komende jaren vormgeven en borgen. We staan open voor verbetering van ons onderwijs door terugkoppeling van feedback op het onderwijs (middels audits).

1.4 Missie

In ontwikkeling.

2 Een goede structuur

Daltononderwijs: Een goede structuur

2.1 Daltononderwijs

De Apollo 11 is een Daltonschool. Dat betekent dat we werken volgens de pedagogische ankerpunten van het Daltononderwijs. Kenmerkend van het Daltononderwijs is dat het zich steeds aanpast aan de veranderende eisen en verwachtingen van de samenleving. De principes **vrijheid in gebondenheid**, **zelfstandigheid** en **samenwerking** blijven overeind, maar hebben door de jaren heen andere accenten gekregen. **Evalueren en feedback** geven spelen een belangrijke rol. Deze vaardigheden kunnen een grote invloed hebben op het competentiegevoel en leervermogen van de leerling en zijn een belangrijke toevoeging. Daarom nemen wij deze vaardigheden in onze visie als 4^e pijler op. De vier pijlers zijn terug te zien in de inrichting van de schoolomgeving, het lesaanbod en de groepering van de leerlingen. Onze Daltonstructuur geven wij als volgt vorm:

Het Daltononderwijs stimuleert en waardeert de zelfstandigheid van leerlingen. Het bevordert sociale aspecten en ontwikkelt oog voor kwaliteit bij kinderen door hen te leren om samen te werken. Kinderen leren, door zelf keuzes te maken (vrijheid in gebondenheid), verantwoordelijk te zijn en verantwoordelijkheid te nemen. Door zich bewust te zijn van hun leerproces krijgen ze meer zicht op hun eigen mogelijkheden. Dit stimuleren we door kinderen te leren reflecteren en feedback te geven en te krijgen. Het geven van feedback is een van de krachtigste manieren om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren. Feedback geven en krijgen vereist dat leerlingen hun werk, handwijze en proces leren evalueren. Evalueren en feedback krijgen en geven is een belangrijk aspect van leren leren. Kinderen worden eigenaar van hun eigen leerproces.

2.1.1 Vrijheid en verantwoordelijkheid

Om leerlingen te leren omgaan met vrijheid en het nemen van verantwoordelijkheid, laten we kinderen binnen gestelde grenzen zelf keuzes maken in:

- de volgorde waarop zij hun werk inplannen en maken;
- het al dan niet deelnemen aan de instructie;
- wat ze willen leren;
- welke keuze-activiteit zij doen;
- in groep 7-8 mentor te zijn van een kleuter;
- de verwerkingsvorm die ze gebruiken (presentatie/geschreven werkstuk/creatief werkstuk).

2.1.2 Zelfstandigheid

We begeleiden kinderen bij het zelfstandig werken. De onderwijsstructuur en leeromgeving bevorderen het zelfstandig werken. Dit doen we door:

- te werken met dag-, week- en jaartaken (jaartaken= een taak die 1 x per jaar voorkomt);
- te werken met materialen die de zelfstandigheid vergroten (vragenblokkjes; dagritmekaarten);
- te werken met routines/afspraken;
- kinderen leren zelf na te kijken en hun werk te verbeteren;
- gebruik te maken van verschillende werkplekken;
- de ruimte zo in te richten dat kinderen zelf de materialen die ze nodig hebben kunnen pakken.

2.1.3 Samenwerken

Samenwerken leert kinderen vaardigheden die zowel op cognitief als op sociaal emotioneel gebied liggen. Samenwerken wordt in verschillende vormen toegepast. Dit doen we door:

- te werken met verschillende coöperatieve werkvormen;
- structureel met maatjes te werken
- feedback (tips en tops) aan elkaar te geven;
- wekelijks samen te werken bij een aantal opdrachten in de weektaak;
- gebruik te maken van kwaliteiten van leerlingen (een leerling kan een leerling met een hulpvraag helpen);
- groepsdoorbroken te werken aan projecten met aanbod vanuit de verschillende talenten;
- tutorleren (bijvoorbeeld bij maatjeswerken en kleuterlezen)

2.1.4 Reflectie/Feedback

We vinden het belangrijk dat leerlingen zicht hebben op hun eigen vaardigheden/mogelijkheden. Dit doen we door:

- zelf positieve feedback te geven op het werk van kinderen;
- kinderen te leren hoe ze elkaar goede feedback kunnen geven;
- kinderen hun eigen werk te laten evalueren;
- kinderen het werk van een ander na te laten kijken en van tips en tops te voorzien.

2.2 Organogram

Op de Apollo 11 wordt gewerkt met een onderbouw en een bovenbouw. Deze worden aangestuurd door de bouwcoördinator. Naast het aansturen van de bouw bewaakt hij/zij ook de doorgaande leerlijn en de uitwerking van de Daltonvisie in de school. De bouwcoördinator vormt samen met de intern begeleider en de directeur het management team.

De directeur geeft leiding en vorm aan de ontwikkeling op schoolniveau. De intern begeleider draagt zorg voor het vormgeven en bewaken van de zorgstructuur.

2.3 Lesuren

Alle vakken worden aangeboden en er worden voldoende lesuren gemaakt door de leerlingen. De leerkrachten gebruiken de lesuren zo efficiënt mogelijk zodat er zo veel mogelijk effectieve leertijd voor de leerlingen is.

2.4 Opbrengst gericht werken

We werken met groepsoverzichten en groepsplannen.

De leerkrachten hebben kennis van de leerlijnen en kennen de doelen en tussendoelen van de verschillende vakgebieden.

In ons onderwijs zijn de tussendoelen geformuleerd voor taal, lezen en rekenen met hoge verwachtingen en gerelateerd aan de leerling populatie. Deze doelen zijn ook bij de leerling bekend. De leerlingen weten wat er van ze verwacht wordt en waarvoor ze leren.

We werken middels de Plan, Do, Check, Act cyclus (PDCA-cyclus).

2.5 Monitoren van leeropbrengsten

We volgen de ontwikkelingen op het gebied van cognitieve, social-emotionele als motorische vaardigheden van de leerlingen met het LOAS (Leerling Ontwikkeling en Administratie Systeem) Parnassys. De cognitieve ontwikkeling brengen we in kaart in Parnassys door de resultaten bij te houden van de methodetoetsen en de Citotoetsen. De sociaal-emotionele ontwikkeling brengen we in beeld met Zien.

In de groepen 1/2 wordt systematisch geobserveerd worden bijgehouden in het observatiemodel van Kleuterplein. De Citotoetsen in deze leerjaren zijn om de ontwikkeling op taal- en rekengebied in kaart te brengen.

2.6 Interne leerlingenzorg

We werken structureel aan kwaliteit door:

- de resultaten van de afgenomen toetsen maandelijks te monitoren in de clusters;
- de resultaten van de afgenomen Citotoetsen 2 keer per jaar te monitoren en bespreken in het team; de bevindingen en aanbevelingen van het team worden vastgelegd en indien nodig worden doelen bijgesteld en opgenomen in het volgende jaarplan;
- het 2 x per jaar voeren van groeps- en leerling besprekingen met de IB;
- het 2 x per jaar voeren van een gesprek met het kind over de voortgang van zijn/haar ontwikkeling.

Leerlingen die moeite hebben om het onderwijs op het niveau van hun leerjaar te volgen, proberen we door verlengde instructie en extra aandacht bij de groep te houden. Soms moeten we vaststellen dat een leerling beter af is in het speciaal onderwijs. Vanaf groep 5 kunnen leerlingen die het Streefniveau 1 niet halen, maar wel het Fundamenteel niveau 1, een OP (Ontwikkelingsperspectief) onderwijs krijgen op passend niveau.

Leerlingen die meer aankunnen volgen de verkorte instructies en werken aan verdiepings- en verbredingstaken. Kinderen met een ruime ontwikkelingsvoorsprong op alle vakgebieden kunnen mogelijk versnellen.

2.7 Borgen van activiteiten

We maken regels en afspraken (zo werken we op de Apollo 11) die we vastleggen in een (digitale) map. Deze regels en afspraken laten we regelmatig terugkomen op (MT) vergaderingen: doen we het nog volgens afspraak. Als dat niet zo is, wordt in het MT besproken op welke wijze de afspraak in het team aan de orde wordt gebracht (ter aansporing of ter discussie). Dit doen we middels de PDCA-cyclus.

2.8 Heterogeen werken

We werken met heterogene groepen. Er zijn groepen 1/2, 3/4, 5/6 en 7/8.

Om het jaar zijn kinderen zelf jongste of oudste leerling in de groep. Dit is goed voor de sociale ontwikkeling van het kind en draagt bij aan de cognitieve ontwikkeling.

Kinderen komen aan het eind van groep 2 in de A of B-stroom en blijven dat de rest van hun schoolloopbaan. Zo zitten ze om het jaar in dezelfde samenstelling met een jongere of oudere groep kinderen.

2.9 Doorgaande lijn

Er is een zichtbare doorgaande lijn in de school op gebied van didactische werkvormen.

In de groepen 1/2 wordt ontwikkelingsgericht gewerkt door speel- en leeractiviteiten aan te bieden vanuit de methode Kleuterplein die aansluiten bij de ontwikkeling van het kind.

Vanaf leerjaar 3 wordt meer gebruik gemaakt van methode gericht onderwijs

Het onderwijs in de groepen sluit goed op elkaar aan door de einddoelen van het ene leerjaar af te stemmen op de beginsituatie die nodig is voor het volgende leerjaar.

De principes van de Vreedzame School maken, daar waar toepasbaar, deel uit van alle vakken.

Leerkrachtgedrag is voorspelbaar en de werkstructuur is in alle groepen vergelijkbaar.

We werken regelmatig aan projecten waarbij kinderen uit verschillende groepen vanuit een talent met elkaar samenwerken. Daar waar mogelijk integreren we vakken met elkaar.

2.10 Voortgezet onderwijs

Kinderen zijn door ons Daltononderwijs goed voorbereid op de vrijheid en hebben geleerd hiermee om te gaan. Het werken met taken, plannen van leerstof en evalueren van hun eigen handelen zorgt voor een goede aansluiting op het voortgezet onderwijs. Onze leerlingen weten wie ze zijn, waar hun kwaliteiten liggen en wat ze verder kunnen ontwikkelen.

3 Goed en uitdagend onderwijs

Daltononderwijs: van structuur naar cultuur

3.1 De Apollo 11 op weg naar excellent basisonderwijs

Op de Apollo 11 is er de ambitie om het basisonderwijs op alle fronten meer aan te laten sluiten op behoeften van kinderen en om eruit te halen wat erin zit.

Elementen hiervan zijn:

- Daltononderwijs: van structuur naar cultuur;
- het participerende kind;
- groepsdoorbroken activiteiten zijn een vast onderdeel van het lesaanbod;
- Afstemming (handelingsgericht werken; passend onderwijs; excellentie);
- daar waar mogelijk integreren van vakken. Accent op 'leren leren' en de vorm van lesaanbod/leerproces (21st century skills); daar waar mogelijk thematisch werken;
- kunst en cultuur een prominente rol laten spelen.

3.1.1 Daltononderwijs: van structuur naar cultuur;

Dalton is niet alleen een manier van werken (vorm, regels en afspraken), maar ook een manier van burgerschap. Door de vier Daltonpijlers zelf voor te leven, creëren we een gemeenschap waarbij welbevinden, leren en sociale vaardigheden met elkaar in evenwicht zijn. Belangrijk is daarbij dat we ons realiseren dat we kinderen opleiden voor deelname aan een wereld die er anders uitziet dan nu. Als we de onderwijskwaliteit willen verhogen om beter aan te sluiten bij de (brede) ontwikkelingsbehoeften van het kind, moeten we ook het lef hebben buiten onze comfortzone te treden. We moeten op zoek naar middelen en methoden waarbij de inhoud en het proces belangrijk zijn. Methoden moeten kinderen aanzetten tot activiteit waarbij creativiteit, expressiviteit, zelfstandigheid en zelfwerkzaamheid bevorderd worden. Bij het kiezen van nieuwe methoden is het goed om kinderen mee te laten kijken.

Ook is het belangrijk dat kinderen kennis hebben van de vier pijlers van Dalton en begrijpen wat dit voor hen betekent en dit ook aan anderen kunnen uitleggen.

Doordat kinderen weten wat er van ze verwacht wordt, kunnen zij zelf aangeven welke begeleiding ze hierbij nodig hebben. Daarbij hebben we hoge verwachtingen van leerlingen (zone van de naaste ontwikkeling). Door aan die verwachtingen te voldoen voelt de leerling zich competent. Leerlingen hebben zicht op hun eigen vaardigheden en mogelijkheden, kunnen reflecteren op hun eigen handelen en kunnen elkaar feedback geven.

Voor het vergroten van het competentiegevoel bij leerlingen is het goed hen meer inzicht te geven in wat er nodig is om te leren. Dit doen we door te werken met het TASC (TASC model = thinking actively in a social context) dat we opnemen in het directe instructie model.

3.1.2 Het participerende kind

- Kinderen hebben een belangrijk aandeel in het overdragen van vaardigheden.
- Kinderen werken dagelijks samen.
- Kinderen in de hogere groepen zijn maatje van kinderen in de lagere groepen.
- Kinderen hebben een aandeel in rondleidingen op school.
- Kinderen zijn mediator.
- Kinderen mogen meebeslissen op groepsactiviteiten.

3.1.3 Groepsdoorbroken activiteiten

Op de Apollo 11 wordt regelmatig groepsdoorbroken gewerkt. Drie keer per jaar is er een schoolbreed project waaraan alle leerlingen deelnemen.

In de vrije taakruimte zit de mogelijkheid om een dagdeel in te zetten om leerlingen op talenten en/of interesses aan activiteiten deel te laten nemen. De leerkracht begeleidt een activiteit vanuit zijn/haar specialisme. Daarbij worden ook de kwaliteiten/interesses van de leerkrachten beter benut. Hierbij kan naast de creatieve vakken ook gedacht worden aan rekenen, taal, lezen en spelling op een andere manier. Leerlingen kunnen hier extra tijd investeren in dat wat ze moeilijk vinden of graag willen leren (het blijft onderwijs ☺).

3.1.4 Leerlingpopulatie

Het onderwijs van de Apollo 11 is afgestemd op de leerlingpopulatie.

We zien een verschuiving wat betreft de samenstelling van de leerling populatie. Eerder kwamen voornamelijk leerlingen uit de directe omgeving (wijk). Nu komen de meeste leerlingen uit de verder gelegen wijken. Er wordt meer bewust gekozen voor Daltononderwijs en het zijn vaker hoger opgeleide ouders die bewust deze keuze maken, ook als dat wat verder van huis is. Op het gebied van cognitieve vaardigheden zien we daardoor steeds meer kinderen meer aankunnen en extra uitdaging nodig hebben. Daardoor wordt een groter beroep gedaan op de diversiteit van ons onderwijs. Daarnaast willen we ook meer aansluiten bij talenten van kinderen. Dit alles willen we vorm geven binnen het Dalton systeem, waarbij de vrije verwerkingsruimte mogelijkheden biedt.

3.1.5 Afstemming

De onderwijsbehoeften van de leerling staan centraal. Gekeken wordt naar het kind, met deze ouders, in deze situatie, in deze groep en met deze leerkracht. De leerkracht doet er toe. Dat kan soms ook betekenen dat de begeleiding die een kind nodig heeft niet op onze school geboden kan worden. Dit geven we vorm middels handelingsgericht werken. HGW gaat uit van zeven principes:

- De onderwijsbehoefte van de leerling staat centraal. We werken met groepshandelingsplannen. Er wordt op minimaal drie lagen instructie gegeven en daar waar nodig wordt gecompact en verrijkt.
- Afstemming en wisselwerking tussen kind en zijn omgeving: de groep, de leerkracht, de school en de ouders. De omgeving moet goed afgestemd zijn op wat het kind nodig heeft.
- De leerkracht doet ertoe. Hij kan afstemmen op de verschillen tussen de leerlingen en zo het onderwijs passend maken. We werken dagelijks met verschillende coöperatieve werkvormen.
- Positieve aspecten zijn belangrijk. Dit gaat niet alleen om de positieve aspecten van het kind, maar ook van de leerkracht, de groep, de school en de ouders.
- Constructieve samenwerking tussen school en ouders.
- Doelgericht werken. De Apollo 11 streeft ernaar kinderen op minimaal 1S (streefniveau) uit te laten stromen. Ook bij kinderen met een OP (Ontwikkeling Perspectief) zetten we hoog in en streven we in eerste instantie minimaal naar de doelen van eind groep 6.
- De werkwijze van school is systematisch en transparant.

Als in de loop van de schoolloopbaan van een kind blijkt dat de Apollo 11 geen passend onderwijs kan bieden dan wordt er gezocht naar een passende plek buiten de Apollo 11, volgens de afspraken die daar stedelijk en bestuurlijk over zijn gemaakt.

Bij de aanname van een kind wordt altijd gekeken of de Apollo 11 het onderwijs kan bieden dat een kind nodig heeft. Het aanname beleid is hierin leidend.

3.1.6 Thematisch werken

Om meer aan te sluiten op de wereld van de huidige generatie is het goed om een aantal vakken in samenhang aan te bieden en om de beschikbare lestijd goed te benutten, kijken we naar mogelijkheden om vakken met elkaar te integreren. Dat betekent in een aantal gevallen dat de methoden een bronnenboek zijn en dat de verwerking op een andere manier plaatsvindt. Dit kan heel goed bij de wereldoriëntatie vakken of in de ruimte voor de keuzetaken.

Tijdens het leerproces krijgen de leerlingen regelmatig feedback en het wordt afgesloten met een presentatie door de kinderen (diepte leren). De begeleiding van de leerkracht verandert van sturend/begeleidend naar coachend/begeleidend. Dit beeld past heel goed binnen de Daltongedachte.

3.1.7 Kunst en cultuur in het onderwijs

Apollo 11 probeert het opbrengstgericht werken ten aanzien van het onderwijs een extra dimensie te geven door visuele cultuur/beeldende kunst en dans, muziek en drama in te zetten als voertuig voor het leren. Door kinderen al vragende, kijkende en makende over beelden aan het denken te zetten, zijn ze beter toegerust om visuele informatie te interpreteren en betekenis te geven. Voor dans geldt een soortgelijke ontwikkeling. Vanuit een nieuwe, fysieke blik op de wereld ontdekken kinderen al bewegend dat er talloze manieren zijn om de wereld om je heen te bewonderen en te bewonen. Voor leerlingen die zeer visueel of fysiek zijn ingesteld zullen deze manieren van leren zeer aansprekend werken. Voor leerlingen die juist vanuit een andere voorkeur leren zal deze manier van werken een nieuwe invalshoek bieden op de bestaande leerstof. We willen hier gaan werken aan de 21st century skills. Kinderen toerusten met vaardigheden die hen voorbereiden op de toekomst. De toekomst waarvan we nu nog niet weten hoe die er uit ziet. Het gaat om een bewustwording van de kinderen en ook van de leerkrachten. Niet hoe knap ben ik, maar hoe ben ik knap.

4 Een goed pedagogisch klimaat

Daltononderwijs: van cultuur naar een veilig klimaat

Er is een duidelijke overlap met het hoofdstuk goed onderwijs. Het verschil is dat het bij goed onderwijs gaat over de dingen die we doen terwijl het bij een goed pedagogisch klimaat gaat om hoe we deze dingen doen.

- We zijn een Vreedzame School;
- We werken op basis van vertrouwen;
- Ouderbetrokkenheid;
- We denken in kansen;
- Wij zijn de Apollo 11!

4.1 De Vreedzame School

Op de Apollo 11 staat het onderwijs in dienst van de ontwikkeling van kinderen. Ieder kind is anders, ieder kind leert anders. Ieder kind wordt gewaardeerd, gezien en gehoord en er is ruimte om te leren van fouten. Ieder kind mag zichzelf zijn. Door verschillen te erkennen en kinderen leren hier mee om te gaan, creëren we een veilige basis. Ze leren oog en oor te hebben voor anderen, zich verantwoordelijk te voelen voor het algemeen belang: initiatiefrijk, zorgzaam en betrokken. Wij leren kinderen elkaar te accepteren en te respecteren.

Het team en de ouders werken samen en spannen zich samen in om deze veilige omgeving te realiseren en bewaken. Dit doen we door te werken met de Vreedzame School. We verwachten van ouders dat zij de werkwijze van de Vreedzame School respecteren en aanmoedigen. Een aantal aspecten uit de Vreedzame School zijn onderdeel van het werken vanuit het Daltonsysteem. We passen de vaardigheden van de Vreedzame School toe in onze onderwijscultuur.

We nemen vanaf leerjaar 5 jaarlijks vragenlijsten af om te monitoren of kinderen het pedagogisch klimaat als veilig ervaren. De ervaring is dat door deze aanpak 'pesten' niet of nauwelijks voorkomt, we verwachten door de vragenlijsten tijdig peestsituaties die toch voorkomen, opgespoord worden. Hierop wordt uiteraard direct actie ondernomen.

4.2 We werken op basis van vertrouwen

Werken vanuit de Daltonvisie betekent werken op basis van wederzijds vertrouwen. Dit doen we zowel op leerling-niveau (interactie leerling – leerling en leerling – leerkracht) als op leerkrachtniveau (interactie leerkracht – leerkracht, leerkracht – schoolleiding) alsmede wat betreft de samenwerking met ouders (interactie team – ouders).

Door vertrouwen te hebben in de kwaliteiten van mensen, deze uit te spreken en er naar te handelen ontstaat een organisatie die staat voor leren en ontwikkelen. Dat doen we door:

- minder controleren
- meer zelfcontrole aan te leren

Door dit vertrouwen te geven, wordt een beroep gedaan op de verantwoordelijkheid van het kind. Hoe gaat het kind om met dit vertrouwen. Door onze waardering uit te spreken over kinderen die hier heel goed mee omgaan willen we een olievlek creëren waarbij wederzijds respect de basis is.

4.3 We denken in kansen

Denken in kansen en mogelijkheden is gericht op positieve energie.

Feedback geven en krijgen op het onderwijsleerproces maakt inzichtelijk welke ontwikkelpunten er zijn op diverse leergebieden. Fouten maken mag. Iets nog niet kunnen is een uitdaging: in de groepen heeft het omgaan met van 'hobbels op de weg' een plaats.

4.4 Groei

De Apollo 11 is de laatste jaren sterk aan het groeien maar heeft de intentie om kleinschalig te blijven. Met de ingezette groei kunnen we groeien naar maximaal 13 groepen (4 kleutergroepen en van alle andere clusters 3 groepen). Over de groei van de school kan overigens door het College van Bestuur van de Stichting Primair Openbaar Onderwijs Utrecht anders worden besloten.

5 Openbaar onderwijs dat opvoedt tot burger in de Nederlandse samenleving

Daltononderwijs: van een cultuur naar burgerschap

5.1 Burgerschap

De Apollo 11 werkt vanuit de normen en waarden die in onze democratische Nederlandse samenleving centraal staan. De school staat open voor kinderen van alle gezindten. Kinderen worden op school geconfronteerd met de mening van andersdenkenden en leren daar respectvol mee omgaan. De school gaat uit van erkenning van die verschillen. Kinderen werken actief samen met anderen, ongeacht culturele of levensbeschouwelijke verschillen. Dit doen we door te werken volgens de Daltonprincipes en met de Vreedzame School.

Wij willen:

- een gemeenschap zijn met respect voor ieders identiteit;
- handelen volgens mondelinge afspraken (geen geschreven regels);
- een open en nieuwsgierige houding bevorderen;
- openbaar onderwijs aanbieden;
- kinderen leren om democratisch samen te leven.

5.1.1 Respect

Wij vinden het een sterk punt van de Apollo 11 dat wij een cultuur hebben waarin wij respect hebben voor elkaar en voor culturele verschillen, en zorg en aandacht hebben voor elkaar. Vanuit het openbare karakter van de school, willen wij kinderen kennis meegeven over de belangrijkste levensbeschouwelijke visies en daarmee ruimte bieden voor diversiteit.

5.1.2 Mondelinge afspraken

Het team en de ouders stellen hoge eisen aan positief sociaal gedrag en hebben hierin zelf een voorbeeldfunctie. Er worden vanuit de lessen van de Vreedzame School afspraken gemaakt over hoe wij op school met elkaar omgaan. Deze regels zijn gebaseerd op wederzijds respect en algemene normen en waarden en gaan uit van vertrouwen en verantwoordelijkheid. Vanuit die overtuiging spreken we elkaar ook aan. Het gaat om bewustwording en het ontwikkelen van een basishouding bij leerlingen met betrekking tot normen en waarden. Er zijn geen wetten en geschreven regels.

5.1.3 Houding

Kinderen zijn van nature nieuwsgierig. Door de inrichting van de leeromgeving willen we kinderen stimuleren te ontdekken en ervaren. Ook op sociaal emotioneel en cultureel gebied is er nog veel te ontdekken omdat we opgroeien in een multiculturele samenleving. We brengen de kinderen in aanraking met diverse opvattingen, meningen en gebruiken in de huidige maatschappij. Dit doen we binnen de vakken wereldoriëntatie en levensbeschouwelijk onderwijs.

Binnen de school streven we naar een cultuur van menselijkheid en betrokkenheid. Door gebruik te maken van de Vreedzame School leren we elkaar kennen en leren we respect te hebben voor eenieders identiteit.

5.1.4 Openbaar onderwijs

Het openbaar onderwijs draagt bij aan de ontwikkeling van de leerlingen met aandacht voor de verschillende godsdienstige en maatschappelijke waarden, zoals die leven in de Nederlandse samenleving: er wordt ruimte geboden voor diversiteit en daarmee met de openbare identiteit van de school.

5.1.5 Kinderen leren democratisch samen te leven

- Door groepsvergaderingen en een school kinderraad, oefenen kinderen in democratische vaardigheden;
- Kinderen geven voorlichting en informatie over Dalton;
- Kinderen vormen een public relation groep;
- Kinderen nemen deel aan het organiseren van schoolactiviteiten als feesten en andere schooltaken;
- Kinderen werken structureel (binnen en buiten hun groep) met maatjes;
- Kinderen zijn mediator.

5.2 Dynamische maatschappij

Onze samenleving is continu in beweging en het onderwijs loopt vaak achter op de steeds sneller veranderende ontwikkelingen. Schoolontwikkeling moet pro-actief zijn en anticiperen op veranderingen in de samenleving. Daarom is het belangrijk dat we ons onderwijs zo goed mogelijk afstemmen op een snel wisselend aanbod en nieuwe ontwikkelingen en dat onze kinderen vaardigheden leren die nodig zijn om te kunnen functioneren in een multiculturele en dynamische maatschappij. Dat willen we doen door:

- De kinderen te leren waar ze informatie kunnen vinden en hoe zij daar mee om moeten gaan (mediawijsheid);
- Ons bewust te zijn van het feit dat we kinderen opleiden voor vakken die nu mogelijk nog niet bestaan.

5.2.1 Mediawijsheid

Internet is een belangrijke informatiebron. De media spelen een steeds grotere rol wat betreft context, inhoud en bemiddelaars van informatie, kennis en ervaring op zeer divers gebied. Om hier op een goede manier mee om te kunnen gaan is bepaalde kennis, houding en vaardigheid met betrekking tot het gebruik van deze media nodig. We leren kinderen bewust omgaan met digitale media. We maken ze mediawijs. Dit betekent 'het geheel van kennis, vaardigheden en mentaliteit waarmee burgers zich bewust, kritisch, veilig en actief kunnen bewegen in een complexe, veranderlijke en fundamenteel gemedialiseerde samenleving'.

Door de toename van mediagebruik (web 3.0) is de wereld op alle gebieden veel dichterbij gekomen. Dat vaagt om andere vaardigheden. De 21th century skills. Deze vaardigheden worden ook gezien als onderdeel van burgerschap.

5.2.2 Ons bewust te zijn van het feit dat we kinderen opleiden voor vakken die nu mogelijk nog niet bestaan

Tien jaar geleden wisten we nog niet wat voor impact het web 2.0 (het internet als informatiebron) zou hebben. De afgelopen 10 jaar zijn er veel ontwikkelingen geweest die arbeidsplaatsen met zich mee brachten waarvan we toen het bestaan nog niet hadden bedacht. Inmiddels werken we met web 3.0 (interactieve mogelijkheden) Gezien deze ervaring, en het feit dat de wereld in de komende tien jaar nog sneller gaat veranderen, kunnen we voorspellen dat er weer compleet nieuwe functies zullen ontstaan. We moeten we ons er van bewust zijn dat we leerlingen opleiden voor beroepen die er nu nog niet zijn. Belangrijk is daarom om mee te gaan met deze ontwikkelingen. Daarbij moeten we de kinderen vaardigheden aanleren waarmee zij een onderzoekende en kritische houding ontwikkelen.

6 Een professioneel team

Daltononderwijs: Van cultuur naar een professionele cultuur.

6.1 De leerkracht is professional

De leerkrachten van de Apollo 11 bieden een goed pedagogisch klimaat. De leerkracht kent de competenties die nodig zijn om hedendaags onderwijs vorm te geven en is zich bewust van het belang van voortdurende ontwikkeling op dit gebied. Er is een goede taakverdeling en een professionele opstelling. Dit doen we door te werken aan de professionele cultuur. De kern van de professionele cultuur zit in het uitgangspunt dat iedereen gelijkwaardig is als mens, maar als professional niet iedereen gelijk is: zogenoemde 'erkende ongelijkheid'. Door meer samen te werken en gebruik te maken van elkaars kwaliteiten kan ons onderwijs nog beter worden. Een goede onderwijsprofessional hanteert open communicatie, kan feedback geven en ontvangen en kan efficiënt en planmatig werken.

De leerkracht:

- Doet er toe;
- Is vaardig en bekwaam;
- Heeft eigen kwaliteiten;
- Werkt ook samen;
- Is zelf in ontwikkeling.

6.2 Een professionele cultuur als basis van kwaliteit

Schoolontwikkeling moet pro-actief zijn en anticiperen op veranderingen in de samenleving. Dit betekent dat we niet alleen ons onderwijs af moeten stemmen maar dit stelt ook eisen aan de vaardigheden en professionaliteit van de leerkracht.

Om de kwaliteit van het onderwijs te borgen en opbrengstgericht te kunnen werken is het belangrijk om doelen te stellen, te reflecteren op je eigen handelen, met elkaar in gesprek te zijn over werk, feedback te geven aan elkaar, de genomen beslissingen uit te voeren, en zelf te ontwikkelen zodat er gericht gewerkt wordt aan het realiseren van goede resultaten. Dat vraagt om een professionele cultuur. In een professionele cultuur is men er primair op gericht om samen betere professionals te worden.

6.3 Functiemix

De invoering van de functiemix maakt het mogelijk enige functiedifferentiatie in het leerkrachtenteam toe te passen. Op de Apollo 11 maken we hier dankbaar gebruik van. Naast de IB'er en de bouwcoördinatoren, gaat de Apollo 11 in de toekomst werken met senior leerkrachten met een specialisme b.v. ict, opleiden, taal/lezen.

6.4 Scholing

De schoolleiding en IB observeren regelmatig in de groepen. De observaties zijn gericht op onderwijskwaliteit en leerkrachtvaardigheden en het werken volgens de professionele standaard. De observatie maakt deel uit van de gesprekscyclus op de Apollo 11. In het gesprek komt ook de ontwikkeling van de betrokken leerkracht ter sprake. Naar aanleiding van de observatie en het gesprek kan een maatwerk cursus worden gedaan in het kader van specialiseren of bijscholen. Het team krijgt jaarlijks teamscholing op een aantal gebieden die als rode draad door de school lopen. In het normjaartaakdocument is vastgelegd dat alle leerkrachten bij deze scholing aanwezig zijn.

Van alle leerkrachten die werken op de Apollo 11 wordt verwacht dat zij in het bezit zijn van een Daltoncertificaat of dat zij dat tenminste in het tweede jaar dat zij werken op de Apollo 11 gaan halen.

6.5 Ontwikkeling

De kwaliteit van het onderwijs wordt mede bepaald door de vaardigheden van de leerkrachten. De leerkracht spant zich in om te werken volgens de gemaakt afspraken. Groepsopbrengsten worden gemonitord waarbij de vraag gesteld mag worden welke kwaliteiten of inspanningen er benoemd kunnen worden om de opbrengsten te verklaren. Leerkrachtvaardigheden en het lesgeven volgens de gemaakt afspraken spelen een rol in de ontwikkeling van leerkrachten. In de gesprekscyclus wordt naar deze ontwikkeling gekeken. Scholing middels POP maakt hier onderdeel van uit.

We willen van en met elkaar leren. Dat doen we door middel van intervisie en collegiale consultatie (minimaal 1 x per jaar).

7 Een stimulerende leeromgeving

Daltononderwijs: van structuur naar inrichting

7.1 Gebouw

De Apollo 11 heeft in 2012 een prachtig nieuw gebouw gekregen. Het gebouw is gemaakt met moderne materialen (metaal/glas) en heeft door de ronde vormen en groene kleuren een natuurlijke uitstraling waardoor het heel goed past in de hedendaagse maatschappij. Door het vele glas heeft het een open en transparante uitstraling. Dit zijn allemaal kenmerken waarvan we ook willen dat deze op ons onderwijs van toepassing zijn.

In het gebouw zijn 6 groepslokalen, een speellokaal en een handvaardigheidslokaal gerealiseerd. Door een toenemend aantal leerlingen verwachten we dat er een aantal lokalen aangebouwd gaat worden. De lokalen zijn allemaal verbonden met een grote ruimte die geschikt is om zelfstandig werken en samenwerken een plek te geven.

7.2 Leeromgeving

Een stimulerende leeromgeving is een omgeving die de leerling uitnodigt tot onderzoek, uitvoeren, creativiteit en leren. Termen waar de leeromgeving aan moet voldoen zijn:

- Uitnodigend
- Stimulerend
- Divers
- Geordend
- Maakt zichtbaar wat de kinderen leren
- Biedt gelegenheid tot presentaties (tentoonstellingen)
- Ingericht op zelfstandigheid van kinderen

7.2.1 Presentaties en tentoonstellingen

Door leerlingenwerk tentoon te stellen spreekt men waardering uit voor de resultaten van de leerlingen en nodigt anderen uit om zich ook in te spannen of ook hun waardering uit te spreken. Met deze invloed willen wij het zelfwaarderingsbeeld van kinderen positief beïnvloeden en kinderen stimuleren het beste van zichzelf te laten zien. Deze vaardigheden zijn 21st century skills, daarin leren kinderen dat een actieve houding leidt tot positief resultaat. Presenteren aan elkaar is leren met elkaar. Door dingen uit te leggen komen leerlingen tot diepte leren.

Daar werken we aan door:

- Inrichten van samenwerkingsruimtes / zelfstandige werkrumtes
- Inrichting van de leeromgeving om zelfstandig werken te bevorderen
- Creëren van presentatie mogelijkheden
- Presentaties op te nemen als eindproduct

8 Moderne middelen

Dalton: van structuur naar netwerk

Onze samenleving is continu in beweging. Het onderwijs loopt vaak achter op de steeds sneller veranderende ontwikkelingen op het gebied van leermiddelen en hun toepassingsmogelijkheden. Toch moeten we ons onderwijs zo goed mogelijk af stemmen op een snel wisselend aanbod en nieuwe ontwikkelingen. We leren kinderen vaardigheden die nodig zijn om te kunnen functioneren in een dynamische maatschappij door moderne middelen in te zetten.

8.1 Methoden.

We vinden het in ons onderwijs belangrijk te werken met moderne methoden die aansluiten bij deze tijd en die gericht zijn op het gebruik en toepassen van moderne middelen en vaardigheden (21st century skills).

De aanvullende software van methoden is hierbij ondersteunend/adaptief/verrijkend.

Bij het aanschaffen van nieuwe methoden is het belangrijk de visie voor ogen te houden. Hoe willen we dat kinderen leren en met welk doel.

8.2 Digitale middelen.

We vinden een goed werkend draadloos netwerk dat is ingericht op minimaal 1 device per leerling belangrijk. In de onderbouw willen we gaan werken met tablets, in de bovenbouw met laptops/chromebooks. Digitale middelen, de beschikbaarheid van netwerkstructuren en het internet wordt ingezet als ondersteuning van het onderwijs in het algemeen en de methode en de leerkracht in het bijzonder. Leerkrachten zijn allen vaardig in het gebruik hiervan.

Het internet kunnen we gebruiken als tekstboek. Steeds meer verwerking van aangeboden leerstof vindt daarmee plaats.

Eisen waaraan de uitbreiding van digitale middelen moeten voldoen zijn:

- Het werkt goed.
- Het is in voldoende aantallen aanwezig.
- Het is ondersteunend.
- Het is uitnodigend.
- Het is eigentijds.
- Het sluit aan bij interesses en beleving van leerlingen.
- Het is veilig.
- het is duidelijk en hanteerbaar voor leerkrachten en leerlingen.

9 Samenwerking met ouders

Daltononderwijs: een goede cultuur!

9.1 Ouderbetrokkenheid

De school is laagdrempelig, er is een open communicatie tussen ouders, team en leerlingen en er is regelmatig contact met ouders.

Goed contact met ouders vergroot de betrokkenheid en is essentieel voor de ontwikkeling van de leerling. Met ouderbetrokkenheid bedoelen we dat ouders interesse tonen voor de ontwikkeling van hun kind en er een actieve bijdrage aan leveren die een positief effect heeft op de leerling prestaties.

Aspecten van ouderbetrokkenheid:

- We zien ouders als deskundige waar het gaat om hun kind.
- We vragen ouders om commitment als het gaat om de manier waarop wij op de Apollo 11 met elkaar om willen gaan: vanuit de Vreedzame School.
- Er worden in het begin van het schooljaar startgesprekken gevoerd.
- We stellen contactmomenten tussen school en ouder(s) vast op basis van de behoeften van het kind.
- We organiseren regelmatig een inloopmoment in de groep voor ouders.
- We informeren ouders met een nieuwsbrief, themabrief en huiswerkmail.
- We vragen ouders om een groepje te begeleiden bij activiteiten.
- We vragen ouders om hulp om ons onderwijs te ondersteunen (extra oefening).
- We vragen ouders hun expertise in te zetten.
- We vragen ouders om hun mening aangaande de onderwijskwaliteit.
- Iedere groep heeft een klassenouder.

10 Voornemens

activiteit	doel
4 DALTON pijlers zichtbaar in de school	Daltononderwijs is niet alleen een vorm maar ook een manier van werken die zichtbaar is in de school
de 4 ^e pijler: evalueren en feedback geven	Leerlingen kunnen evalueren en feedback geven aan elkaar
Lestijden	Om de onderwijstijd optimaal in dienst van het onderwijs te stellen moeten wij onze onderwijstijden herzien zodat er voldoende ruimte is om goed onderwijs te kunnen geven.
Opbrengstgericht werken/ Handelingsgericht werken	De vertaling van groepshandelingsplannen naar een praktisch werkdocument wordt op dit moment verder uitgewerkt.
Opbrengst gericht werken/excellentie	In 2013-2014 hebben we De Pittige Plustorens aangeschaft en daarmee zal in dat jaar excellentie in het onderwijs vorm gaan krijgen.
Opbrengstgericht werken	In 2013 gaan we het werken met groepsplannen uitbreiden en werken met OP's. Na een jaar zullen we deze werkwijze evalueren en bijstellen.
Opbrengst gericht werken	Voor het vergroten van het competentiegevoel bij leerlingen is het goed hen meer inzicht te geven op wat er nodig is om te leren (TASC model = thinking actively in a social context). We werken met het TASC model dat we opnemen in het directe instructie model.
Borgen van de activiteiten	In vergaderstructuur opnemen van bespreken van afspraken en protocollen
Doorgaande lijn	Differentiëren en lesgeven op drie verschillende niveaus is punt waarin we ons nog willen verbeteren. Leerkrachten die dit al goed kunnen, kunnen leerlingen onder en boven het basisniveau ook goed bedienen.
Aansluiting voortgezet onderwijs	Op Apollo 11 is er de ambitie om het basisonderwijs op alle fronten meer aan te laten sluiten op behoeften van kinderen en om er uit te halen wat er in zit.
In het kader van actieplan leerkracht moet de functiemix nog verder worden uitgewerkt.	Vorig jaar is er een onderbouw coördinator aangesteld en volgend jaar zal er een bovenbouwcoördinator worden aangesteld. Nu de Apollo 11 aan het groeien is, is er meer spreiding van specialisme mogelijk (door meer leerkrachten). Omdat de ontwikkeling op schoolniveau vraagt om een stevige impuls op het gebied van ict, is de volgende stap om een ict-er aan te stellen. Afhankelijk van het actieplan leerkracht is het daarna mogelijk om een schoolopleider en cultuur coördinator op te nemen in de functiemix.
proeftuintjes	Op school-, groeps- en clusterniveau krijgt de invulling van nieuwe aspecten in ons onderwijs in kleine stapjes vorm
monitoren of kinderen het pedagogisch klimaat als veilig ervaren	pestsituaties opsporen

DEF

Leerlingen participatie: burgerschap	Leerlingen betrekken bij de vormgeving van elementen van het onderwijs
presenteren	Door ultieme waardering voor leerlingewerk de kinderen meer motiveren
Kunst en cultuur in het onderwijs	Kunst en cultuur vormt een belangrijk en vormend aandeel in het curriculum
Thematisch werken	Daar waar mogelijk themagericht werken; Daar waar mogelijk integreren van vakken
Groepsdoorbroken werken	Groepsdoorbroken activiteiten zijn een vast onderdeel van het lesaanbod;
Accent op 'leren leren'; TASC model invoeren	Leerlingen krijgen meer inzicht in het leerproces
Werken met 21th century skills	Leren en leerproces sluiten beter aan op de toekomst van de leerlingen

Elementen van de professionele cultuur:

- Werken met actiepunten en draaiboeken;
- Het naleven van professionele disciplines;
- Ontwerpen van professionele standaarden (= teamafspraken: zo doen we dat);
- Elkaar aanspreken op het naleven van deze standaard (= elkaar aanspreken op gedrag);
- Voor jezelf spreken;
- Opzetten van experimenten en proeftuintjes;
- Werken met maatjes en mentoren;
- Organiseren van intervisie;
- Werken met een binnen-buitencirkel;
- Organiseren van werkbijeenkomsten;
- Voortdurende ontwikkeling;
- Organiseren van kwaliteitskringen en expertgroepen;
- Niet zoeken naar consensus maar breed draagvlak;
- Erkende ongelijkheid;
- Kwaliteiten benutten/professionalisering;
- Beslissers in plaats van besluitvormingsprocedures;
- Denken in kansen;
- Voorbeeldgedrag laten zien;
- Elkaar feedback geven;
- Vaste vergaderstructuur.